

НАУКОВЕ ПАРТНЕРСТВО
«ЦЕНТР НАУКОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ»

***Вітчизняна наука:
теорія і практика***

Матеріали V Всеукраїнської
науково-практичної конференції

15-16 серпня 2016 року

Харків, 2016

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ІНФОРМАТИКА

О. І. Лактіонов, А. М. Сільвестров. Автоматизована система оцінювання рівня компетенції фахівця технічного профілю на рівні програмних модулів.....3-7

РОЗДІЛ 2. БУДІВНИЦТВО ТА АРХІТЕКТУРА

І. Б. Мудрий. Можливості застосування мінікранів в практиці вітчизняного будівництва.....8-12

РОЗДІЛ 3. ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

О. В. Акімова. Сутність і структура правосвідомості майбутніх юристів.....13-17

О. М. Ващенко. Методика формування ціннісного ставлення до здоров'я учнів молодшого шкільного віку.....18-23

Л. В. Гончар. Формування цінностей сім'ї в сучасній школі та родині: теоретико-методичні аспекти.....24-29

В. М. Касян. Використання дистанційного навчання як засобу підвищення ефективності викладання дисципліни «Інформатика».....30-34

В. Ф. Муратова. Основи риторики для студентів-перекладачів.....35-39

РОЗДІЛ 4. ФІЛОЛОГІЧНІ ТА ЛІНГВІСТИЧНІ НАУКИ

С. Ю. Баранов. Соціолінгвістичний феномен музичного сленгу в англійській мові.....40-44

Ю. О. Гайдено. Взаємодія прагматичного та конотативного компонентів у структурі лексичного значення слова.....45-49

РОЗДІЛ 5. ФІЛОСОФСЬКІ НАУКИ

К. Асєва. Анархо-індивідуалізм. Що ближче: індивідуалізм чи анархізм.....50-53

В. В. Бардакова. Сенс життя людини як філософська проблема.....54-56

Б. В. Воробйов. Філософія управління: суб'єкт і об'єкт управління.....57-60

В. О. Гарбовський. Загальнотеоретичні проблеми істинності на сучасному етапі еволюції людини, філософії та науки: проблематика та концепції.....61-63

Я. С. Зелюк. Масовізація сучасного суспільства й сучасна цифрова особливості взаємодії.....64-66

З. А. Качмар. Цель в жизни человека.....67-70

А. А. Комарінець. Права людини в процесі глобалізації світу.....71-73

К. С. Карнаух. Образ счастья у філософії Г. С. Сковороди.....74-77

М. В. Кішкіна. Мізантропія як філософія існування.....78-80

Д. Фрунзе. Віртуальна реальність.....81-84

РОЗДІЛ 6. ЮРИДИЧНІ НАУКИ

В. А. Трофименко. Правовая реформа в призме правового образования и правовой образованности.....85-91

Ващенко О.М.

канд. пед. наук, доцент кафедри початкової освіти та методик природничо-математичних дисциплін Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ЗДОРОВ'Я В УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Важливою передумовою соціально-економічного розвитку суспільства є здоров'я громадян. Формування в молодого покоління ставлення до власного здоров'я як до найвищої людської цінності – одне з основних завдань держави. Воно актуалізується на рівні освіти, оскільки негативний екологічний стан навколишнього середовища, недостатня ефективність системи охорони здоров'я, зниження життєвого рівня переважної більшості родин провокують погіршення здоров'я дітей від самого народження. Нераціональний спосіб життя, набуті шкідливі звички, невміння контролювати негативні емоції призводять до того, що лише третина сучасних учнів вважається відносно здоровою [6].

Загострення соціально-економічної ситуації, втрата культуровідповідних способів регулювання відносин суспільства та особистості глибоко позначаються на молодому поколінні, яке має усвідомити, що знайти своє місце в соціумі, виявити здібності, мати життєву перспективу, стати корисною суспільству може тільки та людина, яка фізично розвинена, соціально адаптована, психічно врівноважена, має духовну основу [2].

Різні аспекти проблеми ціннісного ставлення до здоров'я привертати увагу філософів, соціологів, психологів і педагогів. Зокрема, дослідження Б. Ананьєва, І. Бєха, А. Здравомислова, О. Леонтьєва, С. Рубінштейна, Н. Чавчавадзе присвячені визначенню та осмисленню сутності категорії «цінність», розкриттю істотного впливу ціннісних новоутворень на розвиток і життєдіяльність особистості. Проблему ставлення особистості до життєвих

цінностей досліджено С. Анисимовим, В. Бойком, О. Лазурським, Н. Квашніним, Б. Ломовим, С. Рубінштейном. Ученими М. Амосовим, І. Ананьєвим, І. Брехманом, В. Дімовим, Ю. Лисициним, В. Петленком, І. Кудряковим досліджено феномен здоров'я: розкрито гармонійну єдність фізичної, психічної, духовної та соціальної його сфер, визначено чинники, що сприяють збереженню і зміцненню здоров'я. Піддруктям забезпечення ціннісного здоров'я молодших школярів є розвиток комунікативних умінь, здатність встановлювати доброзичливі взаємини в різних сферах життєдіяльності. Це положення підтверджено дослідженнями Л. Артемової, А. Бобуш, О. Кононко, Т. Поніманської та ін.

Однак залишається недостатньо вивченим питання формування ціннісного ставлення до власного здоров'я в дітей молодшого шкільного віку. Це зумовлює виникнення низки суперечностей між замовленням держави на виховання здорового покоління і погіршенням стану здоров'я дітей, починаючи з молодшого шкільного віку; необхідністю проведення систематичної роботи з формування ціннісного ставлення до власного здоров'я в дітей молодшого шкільного віку і недостатньою теоретико-прикладною розробленістю поставленої проблеми.

З погляду філософії цінності розглядаються як значення будь-якого явища, вчинку, взагалі чогось сутнісного для життєдіяльності конкретної людини і суспільства загалом, як елемент структури особистості, чинник її мотивації до дії, як суть предметів, явищ та їх якостей, які потрібні (необхідні, корисні) людям певного суспільства та окремій особистості, як засіб задоволення потреб та інтересів [8].

Соціологи вважають цінностями деякі компоненти соціальної системи, елементи культури (норми, цілі, ідеали), хоча стверджують, що норми і цінності не є ідентичними категоріями. Цінності містять більш загальні принципи, визначають доволі широкий діапазон вибору типу поведінки. З педагогічного погляду цінності – це спосіб реалізації сутнісних сил людини,

ї морального вдосконалення. Науковці доводять, що цінності набувають особистісного значення, коли трансформуються у відповідні потреби, ставлення та інтереси індивіда, які поступово не лише детермінують цінностями, а й залежать від них [1; 7].

Здоров'я визначається науковцями як філософська, соціальна, економічна, біологічна, медична категорія, цілісний феномен, що інтегрує чотири сфери – фізичну, психічну (розумову), соціальну (суспільну) і духовну. На фізичне здоров'я впливають природно-кліматичні, виробничі, побутові умови, психологічний стан людини, спосіб життя. Психічне здоров'я передбачає відсутність виражених психічних порушень, певний резерв сил людини, що дає їй змогу долати несподівані стреси або ускладнення, стан рівноваги між людиною і навколишнім світом. Духовне здоров'я залежить від духовного світу особистості, а соціальне – від характеру відносин, які встановлюються і розвиваються в людині із соціумом [3].

Сучасна школа відіграє провідну роль у формуванні в дитини ціннісного ставлення до здоров'я. Саме через введення курсу «Основи здоров'я» реалізується одне з найголовніших завдань сучасної освіти і виховання – формування мотивації до збереження та зміцнення здоров'я; формування у молодших школярів сукупності здоров'язбережувальних умінь і навичок. На кожному уроці з основ здоров'я вчитель має можливість виховувати в молодших школярів ціннісне ставлення до власного здоров'я, а це означає виховання нового покоління громадян України, для якого потреба вести здоровий і безпечний спосіб життя буде невід'ємною складовою загальнолюдської культури [4].

Для здійснення означеної діяльності вчителям початкової школи доцільно запроваджувати в зміст начального процесу заходи, що ґрунтуються на інтерактивних методах (інсценізація, тренінг, парна і групова робота тощо). Мета цих заходів – покращити показники фізичного, психічного й соціального здоров'я дітей, допомогти їм подолати почуття страху, тривоги,

неконтрольовані прояви гніву, налагодити товариські відносини в класному колективі, шияти страхи невдач.

Плануючи проведення різноманітних форм виховної роботи з учнями, доцільно враховувати національні традиції, пов'язані з формуванням здорового способу життя. Серед українських традицій завжди вагоме місце відіграє фізична активність, перебування на свіжому повітрі, споживання їжі, багаті вітамінами та всіма необхідними поживними речовинами їжі, дотримання постів і правил традиційного харчування, особистої гігієни і безпеки житла. Навіть під час відпочинку український народ завжди уникав пасивності: танці, ігри і розваги були своєрідними фізичними вправами. Іншою мірою на покращення самопочуття завжди впливали гумор, жарти, народна пісня.

Реалізації завдання щодо формування ціннісного ставлення молодших школярів до власного здоров'я, сприяють такі форми роботи:

- тематичні години спілкування, колективні та індивідуальні бесіди за участю шкільного лікаря-терапевта, практичного психолога та ін.;
- ігри (фольклорні, творчі, пізнавальні, сюжетно-рольові, спортивні);
- свідома трудова діяльність (акція по прибиранню території школи, озеленення класів, упорядкування квітників);
- конкурси (спортивні, інтелектуальні, художні, туристичні);
- анкетування, тестування, творчі роботи, тренінги, залучення учнів до розробки інформаційних матеріалів, буклетів та випусків шкільної газети;
- мандрівки у природу, екскурсійні поїздки, туристичні походи;
- години здоров'я, спортивні естафети;
- виставки творчих робіт, малюнків, плакатів;
- загальношкільні свята (Свято Руху і Здоров'я, екологічний фестиваль);
- щоденні рухливі перерви та фізкультхвилинки на уроці;
- організація роботи літнього пришкольного оздоровчого табору.

Наукове партнерство «Центр наукових технологій» (www.sciencestudio.com.ua)

Серед форм і методів виховної роботи важлива роль належить активним, що ґрунтуються на демократичному стилі взаємодії вчителя та учня і сприяють формуванню критичного мислення, ініціативи і творчості. До них належить: проєктування, соціально-психологічний тренінг, творча лабораторія.

Таким чином, методика формування ціннісного ставлення до здоров'я в учнів молодшого шкільного віку має на меті сформованість в дітей знань, умінь і навичок про сутність здоров'я та здоровий спосіб життя, мотивацію на збереження та зміцнення здоров'я та усвідомлення його цінності.

Література:

1. Бех І.Д. Особистість у просторі духовного розвитку: навч. посібник / І.Д. Бех. – К.: Академ. видав., 2012. – 256 с.
2. Ващенко О. Як створити школу сприяння здоров'ю / О. Ващенко, С. Свириденко. – К.: Шк. світ, 2008. – 112 с.
3. Ващенко О.М. Оздоровче виховання молодших школярів у взаємодії сім'ї та школи / О.М. Ващенко, К.І. Волинець, Т.В. Кравченко. – Х.: Ранок, 2015. – 96 с.
4. Ващенко О. Організація навчально-виховного процесу з «Основ здоров'я» в 1-4 класі / О. Ващенко. – Кам'янець-Подільський: О.В. Сисин, 2010. – 210 с.
5. Мазуренко Л. Формування навичок здорового способу життя у молодших школярів в позакласний час / Л. Мазуренко. – К.: Шк. світ, 2008. – 128 с.
6. Навчання здорового способу життя на засадах розвитку навичок через систему шкільної освіти: оцінка ситуації. – К.: ДІПСМ, 2004. – 108 с.
7. Тюріна Т.Г. Духовна педагогіка: витоки, сутність і перспективи розвитку / Т.Г. Тюріна. – Л.: СПОЛОМ, 2005. – 276 с.

Наукове партнерство «Центр наукових технологій» (www.sciencestudio.com.ua)

К. Філософський енциклопедичний словник: енциклопедія / НАН України, Ін-т філософії ім. Г.С. Сковороди; голов. ред. В.І. Шинкарук. К.: Абрис, 2002. – 742 с.